

№ 150210016001317327

საქართველოს უზენაესი სასამართლო

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა

საქართველოს სახელით

საქმე №ას-1185-1105-2017

2018 წელი

№ას-1185-1105-2017 ჩ-----ნ

15 თებერვალი,

ქ.თბილისი

სამოქალაქო საქმეთა პალატა

შემადგენლობა:

ბესარიონ ალავიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი)

მოსამართლეები:

ეკატერინე გასიტაშვილი, ზურაბ ძლიერიშვილი

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი – ვ----- ჩ-----ნ (მოსარჩელე)

მოწინააღმდეგე მხარე – ნ----- ტ-----ნ (მოპასუხე)

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 7 ივლისის გადაწყვეტილება

კასატორის მოთხოვნა – გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ნაწილობრივ გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება

დავის საგანი – დანაშაულით მიყენებული მორალური და

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი :

1. მოსარჩელის მოთხოვნა და სარჩელის ფაქტობრივი საფუძვლები:

1.1. ვ----- ჩ-----ნმა (შემდგომში მოსარჩელე, აპელანტი ან კასატორი) სარჩელი აღძრა სასამართლოში ნ----- ტ-----ნის (შემდგომში – მოპასუხე ან მოწინააღმდეგე მხარე) მიმართ დანაშაულით (ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად) მიყენებული მატერიალური ზიანის – 1 200 ლარისა და მეუღლის გარდაცვალებით გამოწვეული მორალური ზიანის – 1 000 000 ლარის ანაზღაურების მოთხოვნით.

1.2. სარჩელი ემყარება შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს: 2012 წლის 6 დეკემბერს ავტომანქანა „ფორდ-ტრანზიტი“, რომელსაც მართავდა მოპასუხე, მოძრაობის წესების დარღვევით შეეჯახა სხვის ავტომანქანას, რის შედეგადაც ადგილზე გარდაიცვალა მოსარჩელის მეუღლე ა----- ჩ-----ნი, მისმა შვილმა ა----- ჩ-----ნმა კი მიიღო სხეულის მძიმე დაზიანება. 2013 წლის 22 ოქტომბრის განაჩენით ახალციხის რაიონულმა სასამართლომ დამნაშავედ ცნო მოპასუხე საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 276-ე მუხლის მე-3 და მე-5 ნაწილებით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენაში. ზემოაღნიშნული ქმედებით მოსარჩელეს მიაღმა მატერიალური ზიანიც, რაც გამოიხატა მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუარესებაში. აღნიშნულთან დაკავშირებით დაზარალებულს მოუწია გარკვეული მკურნალობის კურსის გავლა როგორც საქართველოში, ისე – ქვეყნის ფარგლებს გარეთ. მკურნალობაზე გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა დაახლოებით 1 200 ლარი. გარდა ამისა, მოსარჩელეს მიაღმა მორალური ზიანიც, ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად გარდაიცვალა მისი უახლოესი ადამიანი - მეუღლე. მოსარჩელემ განიცადა და ამჟამადაც განიცდის მძიმე სულიერ ტკივილს, რაც აისახება მის ფიზიკურ ჯანმრთელობაზე. დაზარალებულის მოსაზრებით, მისთვის მიყენებული მორალური ზიანი კომპენსირებული უნდა იქნას 1 000 000 ლარის გადახდით.

2. მოპასუხის პოზიცია:

მოთხოვნის გამომრიცხველი შესაგებლით მოპასუხემ არ ცნო სარჩელი და განმარტა, რომ ავტოსატრანსპორტო შემთხვევის შედეგად დაზარალებულს დაზიანება არ მიუღია. იმ ფაქტს, თუ სად გადიოდა იგი მკურნალობას და რა დახარჯა მკურნალობაში საქმისათვის მნიშვნელობა არ აქვს. გარდა ამისა, მოსარჩელემ გამოძიების პროცესში მეუღლის გარდაცვალებისათვის უკვე მიიღო მორალური ზიანის ანაზღაურება.

მომხდარი ფაქტიდან გასულია 3 წელზე მეტი დრო და მოსარჩელეს აღარ გააჩნია სამართლებრივი საფუძველი, მოითხოვოს დამატებით თანხა.

3. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 16 ივნისის გადაწყვეტილებით სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

4. აპელანტის მოთხოვნა:

რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მოსარჩელემ, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

5. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 7 ივლისის გადაწყვეტილებით სააპელაციო საჩივარი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შეცვლით მიღებულ იქნა ახალი, რომლითაც სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, მოწინააღმდეგე მხარეს აპელანტის სასარგებლოდ დაეკისრა მორალური ზიანის სახით 3 000 ლარის ანაზღაურება.

6. კასატორის მოთხოვნა:

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა აპელანტმა, მოითხოვა მისი ნაწილობრივ გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, შეამოწმა საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საკითხი და მიიჩნევს, რომ იგი დაუშვებელია შემდეგ გარემოებათა გამო:

1. საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობის დასაბუთება:

1.1. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, საკასაციო საჩივარი ქონებრივ ან არაქონებრივ დავაზე დასაშვებია, თუ კასატორი დასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება

მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციასა და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; ზ) გასაჩივრებულია სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე. ზემოაღნიშნული დანაწესები განსაზღვრავს იმ მოთხოვნებს, რომელთაც საკასაციო საჩივარი უნდა შეიცავდეს და ეფუძნებოდეს.

1.2. მოცემულ შემთხვევაში, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასაბუთება ძირითადად იმ დასკვნებს ეფუძნება, რომ:

1.2.1. ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2013 წლის 22 ოქტომბრის განაჩენით ნ----- ტ-----ნი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 276-ე მუხლის მე-3 და მე-5 ნაწილებით. აღნიშნული განაჩენით დადგენილია, რომ 2012 წლის 6 დეკემბერს ბორჯომის რაიონის სოფელ ქვაბისხევთან მოძრაობდა ავტომანქანა „ფორდ ტრანზიტი“, სახელმწიფო ნომრით J-----, რომელსაც მართავდა ახალქალაქის რაიონის სოფელ ა-----ში მცხოვრები ნ----- რ-----ის ძე ტ-----ნი. ავტომანქანის მძღოლმა ვერ უზრუნველყო მოძრაობის უსაფრთხოების წესების დაცვა, გადავიდა სავალი ნაწილის მარცხენა მხარეს და შეეჯახა ავტომანქანა „daf TE 96 VT A2 30-ს“, სახელმწიფო ნომრით I-----, რომელსაც მართავდა თ----- ო-----ის ძე ა-----ე. ავტოსაგზაო შემთხვევის დროს ავტომანქანა „ფორდ ტრანზიტის“ მძღოლმა ნ----- ტ-----ნმა და მგზავრმა ა----- ვ-----ის ძე ჩ-----ნმა მიიღეს ჯანმრთელობის მძიმე ხარისხის დაზიანება, ხოლო ამავე ავტომანქანის მგზავრი ა----- ჩ-----ნი საავადმყოფოში მიყვანამდე გარდაიცვალა;

1.2.2. აღნიშნული ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად გარდაცვლილი ა----- ჩ-----ნი იყო მოსარჩელე ვ----- ჩ-----ნის მეუღლე;

1.2.3. მოსარჩელე ავტოსაგზაო შემთხვევის მონაწილე არ ყოფილა, იგი მატერიალური ზიანის ანაზღაურებას უკავშირებს მომხდარი შემთხვევის შედეგად მეუღლის გარდაცვალებით გამოწვეულ ჯანმრთელობის გაუარესებას, რის დასტურადაც წარდგენილი აქვს სომხეთის რესპუბლიკის ჯანმრთელობის სამინისტროს სახელმწიფო სამედიცინო ცენტრ „ა-----ს“ მიერ 2015 წლის 1 ივლისსა და 2016 წლის 26 თებერვალს გაცემულ ცნობებები. ამ ცნობებით კი, არ დგინდება, რომ

მოსარჩელისათვის დასმული დიაგნოზი მოპასუხის მართლსაწინააღმდეგო და ბრალეული ქმედების შედეგია. საქმეში წარმოდგენილი არც ერთი მტკიცებულებით არ დასტურდება მოსარჩელის ჯანმრთელობის მდგომარეობა მეუღლის გარდაცვალებამდე, ასევე, ის გარემოება, თუ რა დროიდან აღენიშნება დაზარალებულს ცნობაში მითითებული დაავადებები და რა კავშირშია ისინი მოპასუხის ქმედებასთან. გარდა ამისა, მოსარჩელემ ვერც მოთხოვნილი ოდენობით მატერიალური ზიანის განმსაზღვრელი მტკიცებულებები წარუდგინა სასამართლოს.

1.3. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება). დასაბუთებულ პრეტენზიაში იგულისხმება მითითება იმ პროცესუალურ დარღვევებზე, რომლებიც დაშვებული იყო სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის დროს და რამაც განაპირობა ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად შეფასება-დადგენა, მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმის არასწორად გამოყენება ან/და განმარტება. საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ კასატორს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებთან მიმართებით არ წარმოუდგენია დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება).

1.4. საკასაციო საჩივრის განსახილველად დაშვების წინაპირობა ვერ გახდება კასატორის შედავება იმის თაობაზე, რომ:

1.4.1. სააპელაციო პალატამ არასწორად არ გაიზიარა ის გარემოება, რომ მეუღლის გარდაცვალების შედეგად კასატორს შესაძლოა, მისდგომოდა მორალური ზიანი;

1.4.2. სასამართლომ უკანონოდ არ გაიზიარა მხარის მიერ წარდგენილი მტკიცებულებები მატერიალური ზიანის მიყენებასთან/მის ოდენობასთან დაკავშირებით;

1.4.3. საქმის განხილვა შეგნებულად გაჭიანურდა, რადგანაც სასამართლო სხდომების გადადება ხდებოდა უმიზეზოდ;

1.4.4. სააპელაციო პალატამ არ მიიღო აპელანტის მიერ წარდგენილი მტკიცებულებები.

1.5. საკასაციო პალატა უარყოფს კასატორის პრეტენზიებს და უპირველესად ყურადღებას გაამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ მოპასუხის საკასაციო საჩივარი საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 27 ოქტომბრის განჩინებით, ხარვეზის გამოსწორებისათვის დადგენილი ვადის დარღვევის მოტივით,

განუხილველად იქნა დატოვებული, შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების კანონიერებას საკასაციო პალატა ამოწმებს მხოლოდ მოსარჩელის პრეტენზიის ფარგლებში, რომელსაც მოთხოვნა ნაწილობრივ დაუკმაყოფილდა. პალატა განმარტავს, რომ საპროცესო სამართალში მოქმედებს საუარესოდ შებრუნების დაუშვებლობის პრინციპი (იხ. მაგ სსსკ-ის 409-ე მუხლი), რაც იმას ნიშნავს, რომ სასამართლო, მიუხედავად გადაწყვეტილების კანონიერებისა, თუკი მას წაგებული მხარე არ ედავება, არ არის უფლებამოსილი, გააუარესოს მოგებული პირის სამართლებრივი მდგომარეობა. ამ თვალსაზრისით პალატა განმარტავს, რომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილება არც ფაქტობრივი და არც სამართლებრივი თვალსაზრისით არ არის საფუძვლიანი:

1.5.1. საკასაციო პალატა არ ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებას იმის შესახებ, რომ მოსარჩელის მოთხოვნის (მორალური ზიანის ანაზღაურება სატრანსპორტო საშუალების ექსპლუატაციის შედეგად მეუღლის გარდაცვალებით გამოწვეული სულიერი ტკივილისა და ტანჯვისათვის) სამართლებრივი საფუძველია სამოქალაქო კოდექსის 992-ე და 413-ე მუხლები. მითითებული ნორმების გამოყენება არასწორია, პირველ რიგში, იმიტომ, რომ კანონის ამ დანაწესებით დელიქტური პასუხისმგებლობა შემოფარგლულია უშუალოდ დაზარალებული პირისათვის მიყენებული ზიანით და შესაბამისად, ეს ნორმა, სულიერი ტკივილის გამო, მორალური ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლებას არ ანიჭებს იმ პირს, რომელიც თავად არ დაზარალებულა საკუთარი სხეულის ან საკუთარი ჯანმრთელობის დაზიანების შედეგად (**შდრ. იხ. სუსგ, #3კ-242-01, 06.04.2001; #3კ-1218-01, 24.04.2002**). გარდა ამისა, დადგენილია, რომ მოსარჩელის მეუღლე გარდაიცვალა მოპასუხის კუთვნილი სატრანსპორტო საშუალების ექსპლუატაციის შედეგად. ასეთ დროს მიყენებული ზიანის ანაზღაურების წესს ადგენს სამოქალაქო კოდექსის 999-ე მუხლი, კერძოდ, ამ ნორმის პირველი ნაწილის მიხედვით, მგზავრების გადაყვანისა და ტვირთების გადაზიდვისთვის გათვალისწინებული **სატრანსპორტო საშუალების მფლობელი, თუ მისი სატრანსპორტო საშუალების ექსპლუატაციას მოჰყვა ადამიანის სიკვდილი, დასაბიჯრება ან ჯანმრთელობის მოშლა, ანდა ნივთის დაზიანება, ვალდებულია, დაზარალებულს აუნაზღაუროს აქედან წარმოშობილი ზიანი**.

1.5.2. ერთგვაროვანი სასამართლოს პრაქტიკის თანახმად, „იმ საკითხის გასარკვევად, მოიცავს თუ არა სამოქალაქო კოდექსის 999-ე მუხლით გათვალისწინებული ზიანი მორალურ ზიანსაც, მნიშვნელოვანია ამ ნორმის განმარტება სსკ-ის 1006-ე და 413-ე მუხლის პირველ ნაწილთან

მიმართებით. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ სსკ-ის 1006-ე მუხლი (1. დაზარალებულის გარდაცვალების შემთხვევაში ზიანის მიმყენებელმა სარჩოს დაწესებით უნდა აუნაზღაუროს ზიანი იმ პირებს, რომელთა რჩენაც დაზარალებულს ევალებოდა. ეს ვალდებულება ძალაშია, ვიდრე დაზარალებული ვალდებული იქნებოდა ეხადა სარჩო. 2. სარჩოს სანაცვლოდ დაზარალებულს შეუძლია მოითხოვოს ერთჯერადი ანაზღაურება, თუკი არსებობს ამის მნიშვნელოვანი საფუძველი) განსაზღვრავს, სატრანსპორტო საშუალების ექსპლუატაციის შედეგად დაზარალებულის გარდაცვალების შემთხვევაში, ზიანის ანაზღაურების ფარგლებს, კერძოდ, ამ ნორმის თანახმად, გარდაცვლილის კმაყოფაზე მყოფ პირებს უფლება აქვთ, ზიანის მიმყენებელს მოსთხოვონ ყოველთვიური სარჩოს გადახდა ან, გამონაკლისის სახით, სარჩოს ერთჯერადი ანაზღაურება. ნიშნავს თუ არა ეს იმას, რომ მითითებული მუხლით კანონმდებელს სურდა ამომწურავი დებულების მიღება, რაც მხოლოდ მატერიალური ზიანის ანაზღაურებას გულისხმობს თუ, შესაძლებელია, ასევე, რომ ამ ნორმით განსაზღვრულ უფლებამოსილ პირებს მორალური ზიანის ანაზღაურების უფლებაც გააჩნდეთ. ამ კითხვაზე პასუხის გასაცემად, უნდა დავადგინოთ სსკ-ის 413-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიზანი (არაქონებრივი ზიანისათვის ფულადი ანაზღაურება შეიძლება მოთხოვნილ იქნეს მხოლოდ კანონით ზუსტად განსაზღვრულ შემთხვევებში გონივრული და სამართლიანი ანაზღაურების სახით). კერძო სამართლით გათვალისწინებულმა სხვადასხვა სახის ურთიერთობებმა შეიძლება, გამოიწვიოს მორალური, სულიერი ტანჯვა, მაგრამ მორალური ზიანის ანაზღაურება გათვალისწინებულია მხოლოდ კანონით ზუსტად განსაზღვრულ შემთხვევებში, ე.ი კანონი პირდაპირ განსაზღვრავს, თუ რომელი სიკეთის ხელყოფის შემთხვევაში შეიძლება, დაზარალებულმა მოითხოვოს ანაზღაურება არაქონებრივი ზიანისათვის. ამდენად, კანონის მიზანია, შეამციროს, შეზღუდოს ამ ნორმით გათვალისწინებული შედეგის დაუსაბუთებელი გაფართოება, რათა უზრუნველყოს სამოქალაქო ბრუნვის სტაბილურობა და წესრიგი (**შდრ. იხ. სუსგ, #3კ-242-01, 06.04.2001; #3კ-1218-01, 24.04.2002; #ას-14-466-05, 09.11.2006; #ას-1156-1176-2011, 20.01.2012**). საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ სსკ-ის 1006-ე მუხლით პირდაპირ არ არის გათვალისწინებული მორალური ზიანის ანაზღაურების შესაძლებლობა, რაც იმას ნიშნავს, რომ გარდაცვლილის კმაყოფაზე მყოფ პირებს, ამ ნორმის საფუძველზე, არ შეუძლიათ, მოითხოვონ მორალური ზიანის ანაზღაურება ოჯახის ახლობელი ადამიანის გარდაცვალებით გამოწვეული სულიერი ტკივილისათვის (**შდრ. იხ. სუსგ, #3კ-1218-01, 24.04.2002**)“;

1.5.3. საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ, მოცემულ შემთხვევაში, არ არსებობს, რაც სსკ-ის 413-ე მუხლის მე-2 ნაწილით მორალური ზიანის ანაზღაურების საფუძველი. ამ ნორმით დაცული სიკეთე, რომლის

ხელყოფის შემთხვევაში დაზარალებულმა შეიძლება, მოითხოვოს არაქონებრივი (მორალური) ზიანის ანაზღაურება, არის ადამიანის ჯანმრთელობა, შესაბამისად, მითითებული მუხლით დადგენილი შედეგის აუცილებელ წინაპირობას წარმოადგენს ადამიანის ჯანმრთელობის ხელყოფა, რის შედეგადაც დაზარალებული განიცდის სულიერ ტანჯვას, ფსიქიკურ სტრესს. სხეულის დაზიანებასა ან ჯანმრთელობისათვის ზნების მიყენებაში კი, უნდა ვიგულისხმოთ ისეთი ზემოქმედება, რომელიც ხელყოფს დაზარალებულის სხეულს ან მისი ორგანიზმის შინაგან პროცესებს **(შდრ. იხ. სუსგ, #ას-1156-1176-2011, 20.01.2012).** განსახილველ შემთხვევაში, მოპასუხემ მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული ქმედებით ხელყო მოსარჩელის მეუღლის სიცოცხლე და არა უშუალოდ მოსარჩელის ჯანმრთელობა. საკასაციო სასამართლოს ერთგვაროვანი პრაქტიკის თანახმად: „ოჯახის წევრის გარდაცვალებით გამოწვეული დარდი, გულისტკივილი, შინაგანი ცხოვრების რიტმის დარღვევა, გლოვა და დეპრესია, საკმარისი წინაპირობა არაა გარდაცვლილის ოჯახის ახლობელი ადამიანებისათვის მორალური ზიანის ასანაზღაურებლად. **მსგავს შემთხვევებში, მორალური ზიანის ანაზღაურების ვალდებულება დასაშვებია გამონაკლისის სახით, მხოლოდ მაშინ, როდესაც ხანგრძლივი დროის განმავლობაში მიმდინარეობს მძიმე ფსიქოპათოლოგიური დარღვევები, რომლებიც არსებითად სცილდება, უბედური შემთხვევის გამო, ჯანმრთელობის ზოგადი მდგომარეობის მიმართ სულიერი ტკივილით მიყენებულ ზიანს (ვნებებს) და, რომელიც, ამის გამო, შეიძლება, გავაიგივოთ სხეულის ან ჯანმრთელობის დაზიანებასთან.** აქედან გამომდინარე, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასწორად ჩათვალა მორალური ზიანის ანაზღაურების საკმარის საფუძვლად მხოლოდ მოსარჩელის სულიერი ტკივილი და ტანჯვა (ფსიქოლოგიური ზიანი), ისე, რომ ამას არ გამოუწვევია მოსარჩელის ავადმყოფობა (ჯანმრთელობის დაზიანება)“. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მოსარჩელეს სასამართლოსათვის არ წარუდგენია ავადმყოფობის (ჯანმრთელობის დაზიანების) დამადასტურებელი სარწმუნო მტკიცებულება, ამასთან, ასეთი მტკიცებულების არსებობის შემთხვევაშიც, მას უნდა წარმოედგინა, ასევე, მოპასუხის მართლსაწინააღმდეგო ქმედებასა და მოსარჩელის ავადმყოფობას შორის ადეკვატური მიზეზობრივი კავშირის არსებობის დამადასტურებელი მტკიცებულებაც. ამ თვალსაზრისით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის შესაბამისად იქნა შეფასებული სამედიცინო დოკუმენტაცია, რაც შეეხება მედიკამენტების შეძენას, როგორც პირველი ინსტანციის სასამართლომ დაადგინა, ამ დოკუმენტებით არ დგინდება არც მათი მოსარჩელისადმი კუთვნილება

და არც მიზეზობრივი კავშირი, შესაბამისად, მატერიალური ზიანის ანაზღაურების ნაწილში (ფაქტობრივად გაწეული ხარჯები), რომელიც დელიქტური ქმედების არაპირდაპირი შედეგია, მოსარჩელემ ვერ დაამტკიცა მოთხოვნის დამფუძნებელი ნორმის წინაპირობების არსებობა (სკ-ის 992-ე და 412-ე მუხლები).

1.6. ამდენად, განსახილველი დავა არ წარმოადგენს იშვიათ სამართლებრივ პრობლემას, რომელიც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას, რადგანაც დანაშაულით მიყენებული მორალური და მატერიალური ზიანის ანაზღაურების საკითხზე არსებობს საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკა (**ინ. სუსგ №ას-593-568-2016, 14 ივლისი, 2017 წელი**). კასატორი ვერ მიუთითებს იმგვარ გარემოებებზე, რაც სასამართლოს მისცემდა ვარაუდის საფუძველს, რომ საქმის არსებითი განხილვის შედეგად მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილება შეიძლება ყოფილიყო მიღებული. მართალია, სააპელაციო სასამართლოს მიერ მოცემული საქმე განხილულია მნიშვნელოვანი მატერიალური სამართლის ნორმების დარღვევებით, თუმცა, როგორც ამ განჩინების სამოტივაციო ნაწილის 1.5. პუნქტში აღინიშნა, საუარესოდ შებრუნების დაუშვებლობის პრინციპიდან გამომდინარე, პალატა მოკლებულია შესაძლებლობას, შეცვალოს გადაწყვეტილება. გარდა ამისა, საკასაციო სასამართლოს შეფასების საგანს არ წარმოადგენს სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე, ხოლო კასატორი ვერც ქვედგომი სასამართლოს შეფასებებისა და დასკვნების წინააღმდეგობრიობას ამტკიცებს მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის დებულებებთან და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალთან, რის გამოც საკასაციო საჩივარს არა აქვს წარმატების პერსპექტივა.

1.7. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის საფუძველზე, საკასაციო სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, დაუშვას საკასაციო საჩივარი, რის გამოც მას უარი უნდა ეთქვას განხილვაზე.

2. საკასაციო სასამართლოში წარმოდგენილი მტკიცებულებები:

2.1. წარმოდგენილ საკასაციო საჩივარს ერთვის შპს „უ-----“ მიერ გაცემული ცნობა (ფორმა #IV-100/ა), კასატორის განცხადებები, წინასწარი კალკულაცია და ცნობები ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ.

2.2. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, საკასაციო სასამართლო იმსჯელებს მხარის მხოლოდ იმ ახსნა-განმარტებაზე, რომელიც ასახულია სასამართლოთა გადაწყვეტილებებში ან სხდომათა ოქმებში. გარდა ამისა, შეიძლება მხედველობაში იქნეს მიღებული ამ კოდექსის 396-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტში მითითებული ფაქტები. აღნიშნული ნორმა ადგენს საკასაციო სასამართლოს მიერ ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების პროცესუალურ ფარგლებს და მისი შინაარსიდან გამომდინარეობს, რომ საკასაციო სასამართლოში ახალ ფაქტებზე მითითება და ახალი მტკიცებულებების წარმოდგენა არ დაიშვება, ამავე კოდექსის 104-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლო არ მიიღებს, არ გამოითხოვს ან საქმიდან ამოიღებს მტკიცებულებებს, რომლებსაც საქმისათვის მნიშვნელობა არ აქვთ. დასახელებული ნორმებიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ არ არსებობს მითითებული მტკიცებულებების საქმისათვის დართვის საფუძველი, შესაბამისად, მის წარმომდგენს უნდა დაუბრუნდეს ისინი 15 (თხუთმეტი) ფურცლად.

3. სასამართლო ხარჯები:

„სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის 5.1. მუხლის „მ¹“ ქვეპუნქტისა და სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 46.1. მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის თანახმად, კასატორი სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან გათავისუფლებულია.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 104-ე, 391-ე, 401-ე, 407-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ვ----- ჩ-----ნის საკასაციო საჩივარი დარჩეს განუხილველად დაუშვებლობის გამო.
2. კასატორს დაუბრუნდეს მის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები 15 (თხუთმეტი) ფურცლად (ტ. II, ს.ფ. 142-156).
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ბ. ალავეიძე

მოსამართლეები:

ე. გასიტაშვილი

ზ. ძლიერიშვილი